
Michael Trier Aagaard

På begge sider af Berlinmuren

I egen bil til Øst- og Vest Berlin i 1987 før
murens fald, som en privat dansk familie
Berlin igen 10 år og 20 år efter murens fald



ISBN: 978-87-971737-1-8

EAN 9788797173718

På begge sider af Berlinmuren tur-retur-pdf udgave

© Michael Trier Aagaard

1. udgave

Omslag: Michael Trier Aagaard

Bogen er udarbejdet i Apple Author

Følgende skrifttyper er anvendt:

Didat ordinær med skriftstørrelserne 36 og 24

Baskerville med skriftstørrelsen 19

Udgivet af eget forlag på www.miaa.dk JUP 16, som en pdf-bog

Copyright Michael Trier Aagaard

Bogen må kopieres med kildeangivelse

ISBN: 978-87-971737-1-8

EAN 9788797173718

www.miaa.dk JUP 16

Forsidefoto: Berlinmuren set fra Vestberlin, fotograferet set fra Vestberlin. Foto: forfatteren i 1987

Foto på introduktionssiden: Checkpoint Charlie set fra Vestberlin. Foto: forfatteren i 1987



Forfatteren Michael Trier Aagaard, er født i 1948

Fotograferet i Berlin i 1999 af Anita Tingsted Aagaard

Om bogen

Bogen ønsker at videregive sin læser nogle indtryk, fra en almindelig dansk privat familie, af forholdene på begge sider af *Berlinmuren* både i Østberlin og i Vestberlin, to år før Berlinmurens fald, og indtryk af de ændringer, der var sket de samme steder 10- og 20 år efter Berlinmurens fald.

Samt nogle indtryk vi har nu 30 år efter Berlinmurens fald, der også er tidspunktet for bogens udgivelse.

En markering af 30 året for Murens fald fra en almindelig dansk familie, der selv har prøvet at være på begge sider af Berlinmuren.

Et lille klip fra bogen: “..... *Vores ældste søn på 12 år var træt, og lidt i trodsalderen. Han var lige pludseligt løbet hen til enden af perronen, hvor det var strengt forbudt at være. Jeg fik et kæmpe chok.....*”

Michael Trier Aagaard

Idéen til at fortælle om rejsen

”Jamen!
Det ved jeg og min familie, da langt mere om!”



Vores børn- og bilen ved den Dansk /Vesttyske grænse i 1987 ved Højerdiget. Foto: forfatteren.

Idéen til, at fortælle historien om vores rejse til både Øst- og Vestberlin, som vi besøgte på den samme rejse i april i 1987, fik jeg, fordi jeg blev provokeret af flere radioudsendelser i DR, i forbindelse med fejringen af 29 året for Berlinmurens fald. Muren der faldt den 9. november 1989. Danmarks Radio dækkede i radioen begivenheden den 9. november 2018 ved at tale med folk, som radioen mente

kunne bidrage med at fortælle om tiden omkring murens fald.

Som jeg husker, fremgik for mig, at der i radioudsendelserne medvirkede forholdsvis ”unge” personer, med en universitetsuddannelse, som man havde valgt at tale med. De medvirkende havde ikke nogen personlig tilknytning til begivenheden. De medvirkende forklarede: ”Jamen jeg var jo ung den gang, jeg læste på universitetet, og jeg oplevede det egentlig ikke selv, jeg kan ikke rigtigt huske det.”

Så tænkte jeg. Jamen! Det ved jeg og min familie, da langt mere om. Sikke hurtigt tiden er gået, Historiens glemsel er hurtig. Vi kan da bidrage med selvoplevede historier fra tiden, da Berlinmuren blev bygget, og tiden under- og efter murens fald.

Min kone og jeg og vores to børn var jo rejst, i april i 1987 fuldstændig privat i vores egen bil, der var en folkevogn Passat Stationcar GL, ned til Østberlini kørte igennem *Jerntæppet*, på grænsen mellem Vesttyskland og Østtyskland - *Zonegrænen*, til Østberlin, som vi boede en uge i. En dag rejste vi fra Østberlin igennem Berlinmuren med S-Bahn til Vestberlin, og tilbage til Østberlin, samme dag.

Vi fik et utrolig kraftigt indtryk af forholdene dengang, hvor muren fandtes. Det har givet os en fantastisk baggrund for, hvordan muren fungerede.

Dagen, hvor muren faldt den 9. november 1989, havde vi besøg af vores Vesttyske venner i vores hus i Hadsten. Vi sad og snakkede i stuen med vores tyske venner og fjernsynet var tændt. Det var sen eftermiddag og aften. Pludseligt blev vi opmærksomme på, at fjernsynet viste live billeder fra Berlinmuren set fra Vestberlin, hvordan østtyskerne huggede hul i muren og kravlede over den. Vores tyske venner flyttede sig helt hen til vores fjernsyn, og de var slået af forbavselse. Vi vil aldrig glemme deres ansigtsudtryk og forbavselse.

Efter murens fald, har vi flere gange været i Berlin, både i det tidligere Øst-og Vestberlin.

Vi har opsøgt de samme steder i Øst- og Vestberlin, som vi besøgte i 1987, hvor vi flere gange boede i det gamle Østberlin, og det gamle Vestberlin. Vi har efter murens fald forsøgt at tage fotos de samme steder i Berlin, som vi besøgte medens muren var der i 1987. Vi kan videregive vores oplevelse af forandringen af Berlin, som vi en almindelig dansk familie har oplevet dem.

Jeg tænker, at de oplevelser vi havde omkring Øst- og Vestberlin og rejserne dertil kunne bidrage med, hvordan almindelige mennesker i en almindelig dansk familie har oplevet forholdene på godt og på ondt, og hvordan det for mit vedkommende ændret mit syn på kommunismen, i håbet om, at denne fortælling kan bidrage til historien.



Da Berlinmuren blev bygget



Jeg husker i 1961, hvor jeg var 13 år gammel, at jeg om aftenen den 13. august 1961 i radioen hørte (1) "[Pressens radioavis](#)", som *Radioavisen* på DR hed den gang fra 1934 til 1964. Der var kun Danmarks Radio, DR dengang. En mandsstemme i radioen fortalte, at adskillelsen mellem Øst- og Vesttyskland i Berlin var påbegyndt. Det, der skulle blive til (2) [Berlinmuren](#) var i gang. Muren var kommet, men U-banen i Berlin kørte fortsat uhindret i Berlin, men det blev der dagen efter sat en stopper for, hørte jeg i Pressens Radioavis næste dag.



Planlægningen af rejsen til Øst Berlin og Vest Berlin i 1987, hvor muren var der endnu



Familien i påsken 1987 taget af forfatteren hjemme i Hadsten. Foto: forfatteren.

Lad os starte med planlægningen, som vi foretog i 1987, for i det hele taget at få lov til at kunne køre i vores egen bil til Østberlin.

Det hele startede med, at min kone Anita, der underviste i tysk i folkeskolen i Danmark havde været med lærerhøjskolen på studierejse med tog via Ringsted til Øst Berlin året før. Hun fortalte, at de havde kørt med toget via Ringsted, og toget var blevet yderst grundigt undersøgt på grænsen til (3) [DDR](#) (Deutsche

Demokratische Republik. Den Tyske Demokratische Republik eller uofficielt Østtyskland, der var en tysk stat, der eksisterede fra 1949 til 1990). Toget blev undersøgt med hunde og spejle under toget.

Hun syntes, det var spændende at besøge Berlin, både Østberlin og Vestberlin. De boede en lille uge i Vestberlin med en enkelt overnatning i Østberlin, hvor de bl.a. så *Mutter Courage* på Bertolt Brecht Teater, og siden kunne nyde en øl i teaterværtshuset, hvor skuespillerne også kom, og hvor de kunne stille spørgsmål til skuespillerne. De var også på skolebesøg både i Østberlin og Vestberlin, så hun syntes hele vores lille familie skulle prøve at besøge både Øst- og Vestberlin.

Så vi gik i gang med at søge visum til *DDR* inkl. Østberlin via *DDR*-ambassaden på Svanemøllevej på Østerbro i København, som jeg husker det. Vi havde skrevet, hvornår vi skulle afsted, og at vi havde reserveret et værelse på (4) [Palasthotel i Østberlin](#), og vi ville køre i vores egen bil.

Vi fik svar fra *DDR*'s Turistinformation, Vesterbrogade 84 i København. Vi fik derfra at vide, at vi kun måtte køre ind i *DDR* via (5) [grænseovergangen Gudow-Zarrentin](#), og vi skulle købe visum ved denne grænseovergang. Vi fik at vide, at de fra grænsen ville ringe til *Palasthotel i Østberlin*, og vi skulle betale med Vestvalutaen DM (D-Mark eller som den hed på tysk Deutsche Mark) ved grænsen for at få visum til Østtyskland.



I egen bil gennem Østtyskland

Mange østtyske soldaters geværer pegede på os i grænsekontrollen til Østtyskland i Gudow -Zarrentin

Vi skulle køre til den østtyske grænse i Gudow -Zarrentin syd for Hamborg. Vi valgte at gøre et ophold i Lauenborg, hvor vi overnattede i Alte Unter stat. Vi var i strålende humør den næste dag.

Det fik en brat ende da vi kom til grænsekontrollen til Østtyskland i Gudow -Zarrentin.

Grænsen mellem Østtyskland og Vesttyskland ved Gudow-Zarrentin bestod i, at vi kørte under en bro, der gik over vejen. (5). Vi skulle standse bilen, der straks blev undersøgt af en grænsebetjent. Vi skulle alle fire stå ud og bilen blev undersøgt med spejle, der blev holdt under bilen, en grænsebetjent kravlede ind på sæderne i bilen, og jog sine knæ ned i dem, for at sikre sig, der ikke kunne gemme sig nogen/noget i sæderne. Benzintanken blev kontrolleret af en stor tyk metaltråd, der blev stukket ned igennem påfyldningsrøret, for også at kontrollere, at der ikke gemte sig noget i bilens benzintank.

Vi blev derefter udspurgt en ad gangen, først min kone, der svarede på en masse spørgsmål, som jeg syntes var noget nærgående, og det hidsede mig noget op. Så! da det blev min tur, sagde jeg på tysk, at jeg er ”en forbandet kapitalist, der er noget interesseret i historie”. Den bemærkning faldt ikke i god jord. Jeg skulle straks ind i en bygning og kropsvisiteres, og al min rejsebage skulle undersøges. Jeg sagde, det var ok til grænsesoldaten, og han måtte gerne kikke i min bagage, men nej, det var mig, der skulle gøre al arbejdet for ham. Jeg skulle pakke alt ud og kaste hver det op i luften, og det i et hvist tempo. Det fandt jeg ud af, da han sagde, at jeg ikke var hurtig nok til fx at kaste mine underbukser op i luften, og han sagde, at jeg skulle gøre det noget hurtigere. Taskens indhold blev dog godkendt, og jeg kunne smide det hele ned i min taske igen.

Siden den dag er jeg resten af livet ikke kommet med sarkastiske vittigheder under nogen grænsekontrol, heller ikke i USA, hvor de i immigrationen, nu om stunder godt kan minde mig om de forhold, jeg oplevede i DDR-grænsekontrollen. Jeg var nu noget trykket af situationen, det gjorde det ikke bedre, at der oppe på den bro, vi var kørt under, stod der en del soldater med maskingeværer og pegede på os.

Som nævnt skulle vi veksle vores penge fra Vesttyske D-mark til DDR-Mark. Jeg husker tydeligt, at de østtyske mønter var lavet af aluminium, og de var derfor meget lette. En underlig fornemmelse.

Rigtig mange politikontroller på bilturen fra grænsen mellem Vest- og Østtyskland til hotellet i Østberlin

Da vi endelig var kommet ud af grænsekontrollen, skulle vi køre ad en planlagt rute til vores hotel, (4) Palasthotel i Østberlin, en rute, som DDR-myndighederne havde planlagt, og vi havde modtaget ruten fra dem. Vi skulle køre ad en bestemt hovedvej, transitvejen, til Berlin på knapt 300 km, og vi måtte kun benytte én bestemt indkørsel ind til Østberlin, Vestberlin lå jo som en murafgrenset del af Berlin. Altså Vestberlin lå som som en by med en mur omkring inde i DDR.

Selve transitvejen var en betonvej bestående af store betonplader med smalle mellemrum af asfalt, der sagde da dum, da dum, når vi kørte på dem. Lige i starten efter grænsen kørte jeg i en forkert retning, mod nord mod Rostock. Her var der en bro over vejen med en kontrolpost i et tårn, hvorfra en korpulent betjent rømmede sig flere gange, rystede på hovedet og pegede i den rigtige retning, vi skulle køre ad. Han virkede på en måde ganske flink.

I 1987 var der ikke navigationsanlæg, som vi kender dem i dag. Vi kørte efter vejkort lavet af papir, det var nogle store foldeud kort. Som den person, der sad ved siden af den der kørte bilen, kikkede i og viste chaufføren vej efter. Vi havde også et kompas med i bilen, så vi kunne finde verdenshjørnerne. Alligevel kørte vi ind i mellem forkert, som da vi fejlagtigt kørte mod Rostock. Det er blevet meget lettere at finde vej i dag, hvor langt de fleste har navigationsanlæg fx i deres mobiltelefoner med i bilen.

Der var hastighedsbegrænsning på vejen, som det østtyske politi nidkært kontrollerede. Det var en metode til at få ekstra Vestvaluta på. Politiet lå bag bærbare fyrregrene. Vi kørte ikke for hurtigt, men fik så alligevel, af betjentene, der kom slæbende med deres kamuflage af fyrregrene, kontrolleret vores- og bilens papirer talrige gange. Jeg havde efter kort tid alle papirerne konstant liggende på mine lår medens jeg kørte. Jeg kan endnu huske fornemmelsen af trykket fra papirerne på lårene, og de talrige anmodninger om papirer- og bil-papirer, som de skiftende politiansigter anmodede om.

Der var ikke meget trafik på vejen. Der var enkelte rastepladser, hvor vi kunne købe god østtysk varm mad, og der var også en speciel butik for udlændige, hvor man kunne købe forskelligt med Vestvaluta.

Da vi kom til Østberlin fandt vi den angivne rigtige afkørsel ind til hotellet, der lå i Berlins centrum ved Domkirken, og vi fandt hotellet og parkeringskælderen i hotellet.



I Østberlin



Vores yngste søn Peter "byder velkommen" til Østberlin. Til højre Domkirken, bagved ses Palasthotel, der var kun få biler mest Trabanter ("Trabier"). Det nederste af Fjernsynstårnet på Alexanderplatz og Marienkirche ses i midten bag ved træet. Foto: forfatteren.

Hotellet

Vi boede på (4) [Palasthotel i Østberlin](#) , det lå centralt i Østberlin ved floden Spree og Domkirken på Karl-Liebknecht-Straße, denne gade går over i hovedgaden i Østberlin, der hedder Unter den Linden, der sluttede ved Brandenburger Tor ved Berlinmuren. I dette område lå langt de fleste seværdigheder (og de ligger der endnu) omkring ved disse gader, i yderst behagelig gåafstand. Vi kunne således ikke bo mere centralt.

Hotellets værelser var præget af meget kunststof. Vi fik derfor mange statisk-elektriske stød på værelset. Vi havde en flot udsigt til [Karl-Liebknecht-Straße](#) (6), hvor der den gang kun kørte få biler, og hvor soldater om natten patruljeret i deres store frakker og støvler fra 2. verdenskrigs tid. Der var et svømmebassin på hotellet med liggestole, hvor vi to voksne og vores to børn opholdt os om aftenen. Jeg tror vi fik at vide 20 gange hver aften, at dette område lukkede kl 22 om aftenen. Personalet på hotellet smilede aldrig til os, og vi fik næsten konstant ordensreglerne fortalt.



Palasthotel. Den hvide person i midten på 2. sal er vores ældste søn, der gerne ville blive hjemme på hotelværelset, men savnede os, og står og vinker til os, da vi er på vej hjem til hotellet. Det var dette værelse vi boede i. Foto: forfatteren.

Museumstur i Østberlin

I Østberlin kunne vi stadigvæk se ruinerne og skudhullerne i husmurerne på Museumsinsel i 1987.



Neues Museum på Museumsinsel, som vi så det i 1987. Genopbygningen startede først i 1999. Nu er det flot genopbygget. Foto forfatteren.



Et gadehjørne, hvor vi tydeligt kunne se skudhullerne fra 2. verdenskrig i muren ved de forreste kældervinduer. Foto: forfatteren.



Pergamonmuseum var intakt og et besøg værd. Foto: forfatteren.

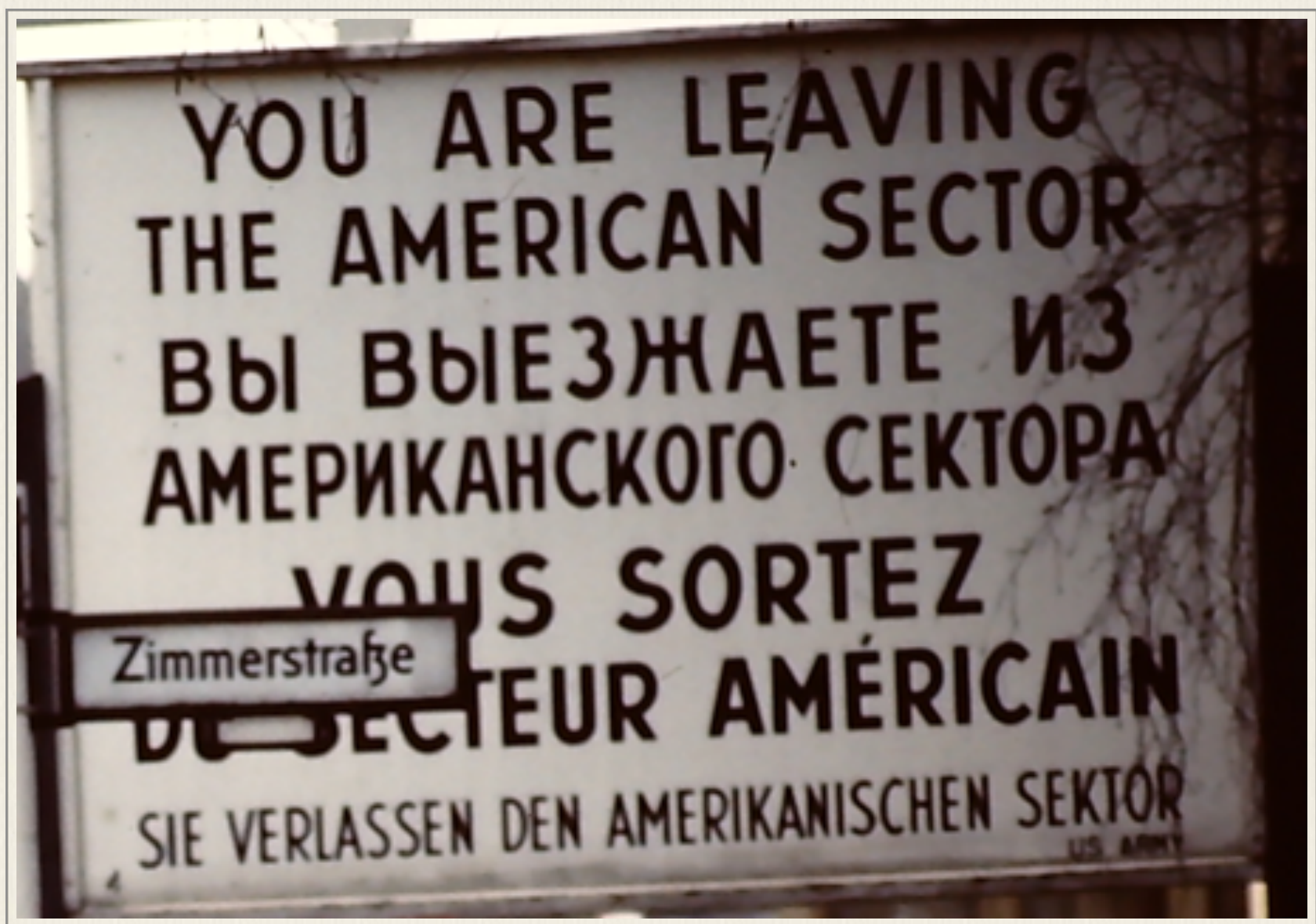
Tid til pause på gåturen. Øl, pølser og sodavand var meget billige, og af god kvalitet. Der var ikke engangsembalage, men pant på drikkeglassene, meget økologisk og klimavenligt.



Pause ved floden Spree. Foto forfatteren.



Turen fra Øst- og Vestberlin og tilbage



Skilt ved Checkpoint Charlie. Foto: forfatteren.

Det var på denne tur, at jeg troede, at jeg og vores ældste søn på 12 år skulle skydes af en Østtysk grænsesoldat.

Vi kunne kun tage S-Bahn (7) fra Friedrichstraße Bahnhof til Vestberlin. Vi fik købt billetter og gik ned på perronen, hvor toget skulle ankomme. På perronen var der en del østtyske ældre pensionister i kedelige gråbrune frakker. Pensionister måtte godt rejse frem og tilbage mellem Øst- og Vestberlin, de skulle jo tilbage til Østberlin for at få deres pension i Østberlin. Det var egentligt ikke noget, som jeg vidste før jeg så det. Der var også bevæbnede grænsesoldater, der styrede alle de ventende på togperronen.

Vi kom på toget, der standsede uden, at dørene kunne åbnes for passagererne på Lehrder Straße Bahnhofs skinneareal ved Berlinmuren, hvor der stod soldater med geværer. Her blev der skiftet lokomotivførere mellem vores tog der skulle til Vestberlin og et tog, der kom fra Vestberlin mod Østberlin. Soldaterne pegede på lokomotivførerne med deres geværer medens de skiftede tog. Så lokomotivføreren fra Østberlin ikke kunne flygte. Det var meget uvant for os og ubehageligt at opleve.

Vi stod af toget i Vestberlin på Bahnhof Zoo.



I Vestberlins zoologiske have så vi storpandaen i 1987. Foto forfatteren.

Vi så Berlinmuren set fra Vestberlin.



Berlinmuren i Vestberlin var let at kende, da den her var graffitimalet. Foto forfatteren.



Her kikker vores søn og andre over Berlinmuren mod Østberlin. Foto forfatteren.

Checkpoint Charlie, så vi på begge sider af Berlinmuren.



Checkpoint Charlie, set fra Vestberlin. Man ser de allieredes flag. Foto forfatteren.

Der var vagter, fra de tre allierede lande, USA, UK og Frankrig, på vestsiden ved Checkpoint Charlie.



Checkpoint Charlieset set fra Østberlin siden. Jeg turde ikke komme nærmere. Jeg er meget tæt på Berlinmuren. Foto: forfatteren.

Det var på S-Bahn turen tilbage fra Vestberlin til Østberlin, at jeg troede, at jeg og vores ældste søn på 12 år skulle skydes af en Østtysk grænsesoldat

Da toget kom tilbage til perronen på Friedrichsstraße Bahnhof i Østberlin skulle vi vente på perronen, sammen med alle de Østtyske pensionister og enkelte andre, på at blive kontrolleret for at komme ud af banegården til Østberlin. Der var områder på perronen, hvor passagererne måtte være, og der var områder for enden af perronen, hvor det var strengt forbudt at være, hvorfra man kunne flygte. Derfor marcherede der en Østtysk grænsevagt soldat frem og tilbage på perronen med skarpladt gevær langs med os ventende passagerer.

Vores ældste søn på 12 år var træt, og lidt i trodsalderen. Han var lige pludseligt løbet hen til enden af perronen, hvor det var strengt forbudt at være. Jeg fik et kæmpe chok. Tusind tanker for gennem mit hoved på et splitsekund, men jeg kom frem til, at jeg ville hente vores søn tilbage til, der på perronen, hvor vi måtte være, selvom, at jeg regnede med, at vi sikkert begge blev skudt.

Jeg kastede et blik på soldatens ansigt, han havde set situationen. I samme øjeblik drejede soldaten om på hælen og vendte ryggen til mig og min søn, da var jeg allerede i løb hen mod min søn, og hentede ham tilbage. Samtidigt marcherede soldaten væk fra os med sin ryg vendt væk fra os, han vendte så om, da jeg havde hentet vores søn tilbage. På den måde havde soldaten med vilje ikke kunnet se, hvad der skete, fordi soldaten selv ville være blevet skudt af de andre soldater, hvis det blev opdaget.

Jeg takker af hele mit hjerte i tankerne denne ukendte Østtyske grænsevagtsoldat, og jeg gør det den dag i dag her 32 år efter, og hver gang jeg har tænkt på det.

Det var jo dødsens alvor, da Berlinmuren var der.



Tilbage i Berlin 10- og 21 år efter murens fald



Currywurst mit Pommes. Er uændret fra før- og efter murens fald, dog steget i pris.

Foto: forfatteren.

I 1999, ca. 10 år efter Berlinmurens fald, tog vi tilbage til Berlin.

Vi besøgte de samme steder i Berlin, som vi havde besøgt 12 år før i 1987, vi tog igen til Berlin i 2010, 21 år efter Berlinmurens fald, hvor vi igen besøgte de samme steder, vi besøgte i 1987 og 1999.

Vi fik således, med 2 gange 10 års mellemrum efter murens fald, et rigtig godt indtryk af genforeningen af Berlin.

Det var nu helt anderledes nemt at komme til Berlin efter murens fald.

I 1999 boede vi i det nu tidligere Østberlin, og i 2010 boede vi i det tidligere Vestberlin.

Vi fik således et indtryk af nogle forskelle, der stadigvæk var blandt Berlinerne, som dog udviskes i perioderne.

Forskelle var efter vores indtryk, at de tidligere Østberlinerne var venligere, tempoet var ikke så hektisk. Maden var stadigvæk billigere i det tidligere Østberlin.



Berlin var præget af stor bygge aktivitet især i områderne, hvor Berlinmuren tidligere havde adskilt de to bydele



Byggeaktivitet i 1999, især i områderne, hvor muren havde stået. Genopbygningen af Rigsdagen ses også på fotoet, kuplen er kommet på, som noget nyt. Foto: forfatteren.

Berlin var præget af stor bygge aktivitet især i områderne, hvor Berlinmuren tidligere havde adskilt de to bydele.



Byggeaktivitet i 1999, hvor muren havde stået. Foto: forfatteren.



Nu bygges der skyskrabere i Berlin i 2010, hvor muren stod. Foto: forfatteren.



Markeringer i vejene i Berlin af, hvor muren var



Enkelte steder, hvor muren stod i Berlin, er den blevet markeret med en plade i vejen, som her i 2010. Foto: forfatteren.



”Klinke skårene” mellem de to bydelsbefolkninger



Sporvogne i det tidligere Østberlin i 1999. Foto: forfatteren.

For at forbedre forholdene i Østberlin og ”klinke skårene” mellem de to bybefolkninger, havde man efter min mening rakt hånden lidt ud til Østberlinerne. De havde jo mistet deres hovedstad og deres land. Eksempler på dette var, at man havde valgt, at sporvognene kunne fortsætte med at køre i det tidligere Østberlin, man havde endog sat nye sporvogne ind.

S-Bahn havde man også forbedret.

Østberlins Røde Rådhus var nu blevet hele Berlins rådhus.



Rotes Rathaus set fra fjernsynstårnet i Berlin i 1999. Foto: forfatteren.

Hovedbanegården i Østberlin, var nu hele Berlins Hovedbanegård.

De specielle *fodgængersignaler* i Østberlin (8) [Ampelmännchen](#) havde man fået lov at beholde.

Reichtag, der lå i ruiner, da vi var der i 1987, blev genopbygget og blevet hele Tysklands forbundsdag, efter man havde flyttet Vesttysklands parlament og regeringssæde fra Bonn til Berlin.

Østberlin beholdt sin Zoologiske Have, så der nu er to fine Zoologiske Haver i Berlin.

Humboldt Universitetet og operaen, der lå i det tidligere Østberlin er bibeholdte.

Museerne på Museumsinsel, der lå i det tidligere Østberlin, er blevet flot genopbyggede.

I forbindelse med genopbygningen af Neues Museum, har man enkelte steder ladet mærkerne fra skudhullerne i muren fra 2. verdenskrig stå, og også indendørs har man ladet noget af de ødelagte vægge stå, for at mindes historien.



Her er Neues Museum, som vi så det i 1987, hvor det lå i ruiner. Foto: forfatteren.



Her er Neues Museum efter genopbygningen, som vi så det i 2010. Det er bygningen til højre for fodgængerskiltet. Læg mærke til den trekantede gavl yderst til højre på toppen af museet med flaget på toppen, og det der er lige neden under den, det er den samme type gavl og vinduer, som vi ser på billedet fra 1987, hvor museet ligger i ruiner. Foto: forfatteren.

Til det nyrestaurerede Neues Museum har man fra Altes Museum flyttet “publikums magneten” *Nefertiti-busten*.



Skudhullerne

fra 2. verdenskrig
i Bernins mure,
før og efter



Skudhullerne fra 2. verdenskrig i 2010, hvor de er blevet lappede på Neues Museum for at mindes fortiden. Udpeget af min kone. Foto: forfatteren.

Skudhullerne fra anden verdenskrig i murene i Berlin, som vi fandt dem før- og efter murens fald.



Skudhullerne fra 2. verdenskrig i 1987. Foto: forfatteren.



Skudhullerne fra anden verdenskrig i 1999. Foto: forfatteren.



Brandenburger Tor

Før- og efter murens fald



Her ser man efter murens fald, hvor flot Brandenburger Tor er udsmykket på indersiden, som solen så flot skinner på. Foto i 2010 af forfatteren.

Brandenburger Tor er blevet et samlende symbol for tyskerne efter murens fald.

Vi har siden murens fald fejret flere nytårsaftener sammen med tyskere i Tyskland, og oplevet, at Brandenburger Tor har fået samme samlende betydning for

tyskerne, som rådhusuret på Rådhuspladsen i København har for os danskere Nytårs aften.

I Danmark byder vi Nytåret velkommen, når medierne sender fra rådhusklokkerne på Rådhuspladsen i København, når de slår 12 (Kl 24).

På samme tidspunkt ser tyskerne Brandenburger Tor i tyske medier, at raketterne tændes ved Brandenburg Tor, og tyskerne byder Nytåret velkommen og ønsker hinanden Godt Nytår!

Der på tysk hedder Guten Rutch!



Brandenburger Tor i 1987. Foto: forfatteren.



Brandenburger Tor i 1999, hvor muren er væk. Foto: forfatteren.



Toppen af Brandenburger Tor fotograferet i 2010. Foto: forfatteren



*Pariser Platz i fotograferet i 2010. Brandenburger Tor ses til højre.
Den amerikanske ambassade ses til venstre. Foto: forfatteren*



Checkpoint Charlie

Før- og efter dets fald



Ved det tidligere Checkpoint Charlies område i 1999, efter murens fald. Foto: forfatteren



Checkpoint Charlie i 1987 set fra Østberlinsiden af Berlinmuren, da muren var der.



Checkpoint Charlie i 1987 set fra Vestberlinsiden af Berlinmuren, da muren var der.



*Ved det tidligere Checkpoint Charlie i 1999, efter Berlinmurens fald.
Foto: forfatteren*



Hvad er der ellers sket i Berlin?

Hvad har overlevet Berlinmurens fald?



Her ses statuerne af Karl Marx and Friedrich Engels foran det tidligere Østtyske regeringspalads: Palast der Republik i 1999. Det er siden blevet revet ned, da det indeholdt meget asbest. Nu er der en stor græsplæne, der hvor det lå. Foto: forfatteren.

Statuerne af Karl Marx and Friedrich Engels er der endnu. [Palast der Republik](#) (9) er der ikke mere.

Berlin er nu Forbundsstatsparlametsby- og regeringsby for hele det samlede Tyskland



Kuplen på Forbundsstatsparlamentet i 2010. Foto: forfatteren



Bygning til forbundskansleren og dennes stab i Berlin. Det er den store bygning med det store runde vindue, fotograferet i 2010. Tyskerne kalder bygningen for ”den store vaskemaskine”, det ligner den jo også. Foto: forfatteren.

På slotspladsen i Berlin før og efter muren



Foto fra 1987. Mange flotte østtyske biler på parkeringspladsen foran den officielle DDR-bygning i Østberlin, der husede: Staatsrat der DDR. Portalen på bygningens højre side er rester fra det gamle slot. Foto: forfatteren



Samme bygning fotograferet i 2010. Set fra floden Spree. Bygningen ser uændret ud. Bygningen anvendes i dag af European School of Management and Technology. Foto: forfatteren

Görings luftwaffe ministeriums kæmpe bygningskompleks, som vi så det udefra før- og efter murens fald

På hjørnet af Wilhelm Straße og Leipziger Straße står bygningskomplekset, der husede Görings Luftwaffe ministerium. (10). Huset blev bygget i 1935/36 af arkitekt Ernst Sagebiel (11). Det er enormt og rummer ca. 2.000 kontorer fordelt på imponerende 56.000 m². Dengang var det Berlins største kontorbygning,



Bygningskomplekset i 1987 i Østberlin, det ses smykket af de østtyske faner. Foto: forfatteren.

Efter 2. verdenskrig udbedrede den russiske militæradministration straks de lettere bombeskader, og bygningen blev brugt bl.a. som parlamentsbygning for DDR's Volkskammer indtil Palast der Republik (12) blev bygget og stod færdig i 1976. (Det blev i efteråret 2008 færdignedrevet)

Herefter rummede den store bygning flere forskellige ministerier i DDR-tiden.



Bygningskomplekset i 1999. De østtyske faner er væk. Foto: Forfatteren.

Efter genforeningen blev det her, at *Treuhand organisationen* skulle få ordning på genprivatiseringen af statsejendommene i DDR. Det er her Detlev Rohwedder navnet kommer ind i billedet. Han var leder af Treuhand-organisationen, indtil han blev myrdet i 1991. Mordet er aldrig blevet opklaret. Han mindes nu med, at bygningen bærer hans navn.

Bygningen fungerer i dag som Tysklands Finansministerium.

Ved Wilhelm Straße i førerbunkerens område

Vi gik derhen i 1987. Vi så, der var gravearbejde i gang, der skulle lægges fjernvarme, fortalte en af arbejderne os. Vi spurgte om de fandt noget specielt? Han fortalte med sænket stemme og fakker, at de blev overvåget af DDRs politi, og når de fx fandt guld måtte de desværre aflevere det. Denne østtyske arbejder var ikke uden humor, og det var han ikke ene om. Vi mødte i Østberlin på gaderne og på museerne mange venlige mennesker. I Vestberlin var de mere "hektiske".



Gravearbejde i førerbunkerens område ved Wilhelm Straße i 1987 i Østberlin. I baggrunden ses Rigsdagen med flaget. Foto: forfatteren.



Til efter tanke



Pause i 1987 i Østberlin ved floden Spree. Foto: forfatteren.

Vi genfandt et lille sted fra det tidligere Østberlin, hvor vi var kommet flere gange i 1987, og havde forrettet vore nødtørfter, efter vi havde nydt den udmærkede mad vi kunne købe på gaden hos ”den østberlinske pølsemand”, som børnene kaldte ham.

Det var et offentligt kældertoilet i Østberlin, som vi ofte benyttede, vi syntes det var et udmærket toilet.



Foto taget i 2010 af et offentligt kældertoilet i Østberlin, som vi kendte fra 1987. Ak, hvor forandret. Man havde ladet det forfalde og gro til. Foto: forfatteren

Vi fandt toilettet igen i 2010. Man havde ladet det forfalde og gro til. Det var for mig en ærgerlig oplevelse. Men midt i al sit forfald var blomsterne på billedet, der hedder *Gederams* (de violette blomster), smukke at se på. Min kone og jeg kalder dem for skraldespandsblomster, fordi de ofte ses ved skraldespande og på lossepladser. Vi syntes, de er smukke. Jeg følte, at man havde smidt gode ting fra 1987 i skraldespanden.

Måske havde man smidt hele Østtyskland i skraldespanden, og dermed kommet til at smide nogle gode ting- og nogle gode menneskelige kompetencer i skraldespanden.

Under udarbejdelsen af denne bog er jeg blevet ked af at erfare, at hotellet Palast Hotel vi boede på var en "*Stasi rede*" med det formål at udspionere udenlandske turister og andre hotelgæster. Så det er med blandede følelser, jeg ser tilbage på vores hotelophold der i 1987. Vores mavefornemmelse af hotellet den

gang i 1987 var da også: “Personalet på hotellet smilede aldrig til os, og vi fik næsten konstant ordensreglerne fortalt.”

Der er et ordsprog, der siger: ”Om 100 år er alting glemt”. Der er på dette tidspunkt i 2199 sikkert ikke nogen der er levende, der har oplevet Berlinmuren.



Foto af en markering i gaden, hvor Berlinmuren gik på dette sted. Pladen er svær at læse, det kan måske tolkes som Berlinmuren er ved at glemmes, nu her 30 år efter den fandtes. Foto: forfatteren.

Men 30 år efter murens fald kan vi fire personer fra en ganske almindelige danske familie, der kørte i egen bil ned og så muren fra begge sider, huske den. Vi glemmer den aldrig.

Vi ved, at det var jo dødsens alvor, da Berlinmuren var der.

Som jeg fortalte i kapitel 6.

”Det var på S-Bahn turen tilbage fra Vestberlin til Østberlin på Friedrich Straße Bahnhof, der var et led i Berlinmuren, at jeg troede, at jeg og vores ældste søn på 12 år skulle skydes af en Østtysk grænsesoldat.

”Vores ældste søn på 12 år var træt, og lidt i trodsalderen. Han var lige pludseligt løbet hen til enden af perronen, hvor det var strengt forbudt at være. Jeg fik et kæmpe chok. Tusind tanker for gennem mit hoved på et splitsekund, men jeg kom frem til, at jeg ville hente vores søn tilbage

til, der på perronen, hvor vi måtte være, selvom, at jeg regnede med, at vi sikkert begge blev skudt.

Jeg kastede et blik på soldatens ansigt, han havde set situationen. I samme øjeblik drejede soldaten om på hælen og vendte ryggen til mig og min søn, da var jeg allerede i løb hen mod min søn, og hentede ham tilbage. Samtidigt marcherede soldaten væk fra os med sin ryg vendt væk fra os, han vendte så om, da jeg havde hentet vores søn tilbage. På den måde havde soldaten med vilje ikke kunnet se, hvad der skete, fordi soldaten selv ville være blevet skudt af de andre soldater, hvis det blev opdaget.

Jeg takker af hele mit hjerte i tankerne denne ukendte Østtyske grænsevagtsoldat, og jeg gør det den dag i dag her 30 år efter, og hver gang jeg har tænkt på det.

Det var jo dødsens alvor, da Berlinmuren var der!!”



Foto fra 2010 af Friedrich Straße Bahnhof, der i 1987 var et led i Berlinmuren. Foto: forfatteren.

Selv i dag får jeg ubehag, når jeg ser denne banegård!

Dedikationer

Tusind tak til min familie, der var med på rejserne, og som har givet rigtig god og konstruktiv indput til denne bog.

Min kone: Anita Tingsted Aagaard

Vores sønner: Simon Trier Aagaard og Peter Trier Aagaard

Referencer

1. *Leif Lønsmann, Ole Prehn: Radioavisen i Den Store Danske, Gyldendal. Hentet den 14. februar 2019 fra:*
<http://denstoredanske.dk/index.php?sideId=148187>
2. *Karl Christian Lammers: Berlinmuren i Den Store Danske, Gyldendal. Hentet den 7. november 2018 fra:*
http://denstoredanske.dk/Geografi_og_historie/Tyskland%2c_%C3%98strig%2c_Schweiz_og_Liechtenstein/DDRs_historie/Berlinmuren,
3. *Wikipedia. The Free Encyclopedia. Hentet den 14. februar 2019 fra:*
<https://da.wikipedia.org/wiki/DDR>
4. *Wikipedia. The Free Encyclopedia. Hentet den 14. februar 2019 fra:*
<https://en.wikipedia.org/wiki/Palasthotel>
5. *Fotos af grænseovergangen Gudow-Zarrentin i 1989 lagt på Internettet af Marcus Grahnert.*
<http://www.grahnert.de/grenzstempel/ddr-foto/foto1-89.htm>
6. *Wikipedia. The Free Encyclopedia. Hentet den 30. juni 2019 fra:*
https://en.wikipedia.org/wiki/Karl-Liebkecht-Stra%C3%9Ee#Numbers_1_to_5_-_DomAquaree
7. *Kort over Berlin S-Bahn, medens Berlinmuren var der. Hentet på Internettet den 10. september 2019 fra:*
http://www.technikmuseum-online.de/homepage_dateien/beitrag_4.htm
8. *Wikipedia. The Free Encyclopedia. Hentet den 21. september 2019 fra:*
<https://da.wikipedia.org/wiki/Ampelm%C3%A4nchen>
9. *Wikipedia. The Free Encyclopedia. Hentet den 23. september 2019 fra:*
https://da.wikipedia.org/wiki/Palast_der_Republik
10. *Wikipedia. The Free Encyclopedia. Hentet den 21. september 2019 fra:*
<https://de.wikipedia.org/wiki/Reichsluftfahrtministerium>

11. *Wikipedia. The Free Encyclopedia. Hentet den 23. september 2019 fra:*
https://de.wikipedia.org/wiki/Ernst_Sagebiel

12. *Wikipedia. The Free Encyclopedia. Hentet den 11. oktober 2019 fra:*
<https://da.wikipedia.org/wiki/Jernt%C3%A6ppet>

13. *Wikipedia. The Free Encyclopedia. Hentet den 11. oktober 2019 fra:*
https://da.wikipedia.org/wiki/Indre_tyske_gr%C3%A6nse

14. *Wikipedia. The Free Encyclopedia. Hentet den 11. oktober 2019 fra:*
<https://da.wikipedia.org/wiki/Trabant>

15. *Wikipedia. The Free Encyclopedia. Hentet den 12. oktober 2019 fra:*
<https://da.wikipedia.org/wiki/F%C3%B8rerbunkeren>

16. *Wikipedia. The Free Encyclopedia. Hentet den 14. oktober 2019 fra:*
<https://da.wikipedia.org/wiki/Nefertiti>

17. *Wikipedia. The Free Encyclopedia. Hentet den 14. oktober 2019 fra:*
<https://da.wikipedia.org/wiki/Staatsrat>

18. *Wikipedia. The Free Encyclopedia. Hentet den 14. oktober 2019 fra:*
<https://da.wikipedia.org/wiki/Treuhandanstalt>

19. *Wikipedia. The Free Encyclopedia. Hentet den 14. oktober 2019 fra:*
<https://da.wikipedia.org/wiki/Stasi>

20. *Wikipedia. The Free Encyclopedia. Hentet den 15. oktober 2019 fra:*
https://da.wikipedia.org/wiki/Checkpoint_Charlie

Berlinmuren

Berlinmuren, den betonmur, der adskilte Østberlin fra Vestberlin i perioden 1961-89. Muren var et skarpt bevogtet militært spærringssystem, der bestod af to mure delvist af beton og delvist af husmure, og i sine sidste år af beton med et ingenmandsland stedvist med spanske ryttere imellem, forsynet med pigtråd og miner.

Opførelsen af den 45,1 km lange mur langs grænsen mellem østsektoren og de tre vestsektorer blev påbegyndt den 13.8.1961, da østtyske arbejdere, bevogtet af soldater, afspærrede grænsen med betonklodser, hulsten af cellebeton, tilmurede huse og pigtråd.

Den første afspærring blev inden for de følgende år erstattet af en betonmur, der hele tiden blev udbygget. Derefter kunne kun 7 af 81 grænseovergangssteder (heriblandt Checkpoint Charlie og Bahnhof Friederichstrasse) benyttes, og kun med særlig tilladelse. Også grænsen mellem DDR og Vesttyskland blev lukket.

Beslægtede opslagsord

Træk beslægtede opslagsord hertil

Register

Find opslagsord

Om bogen - Om bogen

Checkpoint Charlie

Checkpoint Charlie var den mest kendte af grænseovergangene mellem Øst- og Vestberlin, mens byen var delt 1945-1990. Den lå på Friedrichstraße på grænsen mellem den sovjetiske og den amerikanske sektor. Den måtte kun passeres af ansatte ved de allieredes ambassader og militærorganisationer, ikke-tyske udlændinge, den varige repræsentation for Vesttyskland og DDR-funktionærer.

Navnet Checkpoint Charlie er som udgangspunkt ikke særlig glamourøst – det betyder faktisk bare Kontrolpunkt "C", idet "Charlie" er ordet for bogstavet C i det Fonetiske Alfabet, som man blandt andet bruger i militæret for at undgå høre-fejl. Ikke desto mindre blev den til del i handlingen i mange spionfilm og romaner. Ved Checkpoint Charlie har der fundet enkelte spektakulære flugter og flugtforsøg sted, disse har kostet to mennesker livet.

Checkpoint Charlie nedlagdes 22. juni 1990 i forbindelse med Tysklands genforening. I dag kan dens aktive tid genopleves på Checkpoint Charlie Museum

https://da.wikipedia.org/wiki/Checkpoint_Charlie

Beslægtede opslagsord

Træk beslægtede opslagsord hertil

DDR

Den Tyske Demokratiske Republik (tysk: Deutsche Demokratische Republik, DDR), eller (uofficielt) Østtyskland, var en tysk stat, der eksisterede fra 1949 til 1990. Den bestod af de nuværende tyske delstater Mecklenburg-Vorpommern, Brandenburg, Sachsen-Anhalt, Sachsen, Thüringen samt landets hovedstad, Berlin, nu en del af Berlin.

DDR blev oprettet i 1949 af den del af Tyskland, som Sovjetunionen efter aftale med de vestlige allierede (USA, Storbritannien og Frankrig) havde besat efter anden verdenskrig. Samme år oprettedes Forbundsrepublikken Tyskland, BRD (Vesttyskland) i de vestlige besættelseszoner.

DDR var officielt en demokratisk flerpartistat, men i praksis var det partiet Sozialistische Einheitspartei Deutschlands (SED) der bestemte.[1] Ved DDR's forfatning af 1968 blev partiets lederskab skrevet ind i forfatningens artikel 1.[2] DDR var til det sidste efter egen opfattelse en demokratisk republik med frie og uafhængige valg. Først i 1973 blev landet anerkendt af Vesttyskland og en række andre vestlige lande, mens det fra begyndelsen var anerkendt af hele Østblokken. Under den kolde krig var landet medlem af Warszawa-pagten og DDR's geografiske placering som frontlinjestat og de betydelige antal sovjetiske tropper i staten, gjorde DDR central for Warszawapagtens militære strategier overfor Vesten,[3][4]

DDR blev opløst i 1990 efter længere tids uro i de østeuropæiske befolkninger samt Michail Gorbatsjovs undsigelse af Brezjnevdoktrinen. Udløsende faktor for statens opløsning var Berlinmurens fald den 9. november 1989. DDR blev herefter indlemmet i Forbundsrepublikken. I Tyskland i dag benævnes Østtyskland som 'de nye forbundslande'. Siden genforeningen har forbundsregeringen brugt mere end 100 milliarder kroner om året på at få det tidligere DDR på fode igen.

<https://da.wikipedia.org/wiki/DDR>

Beslægtede opslagsord

Træk beslægtede opslagsord hertil

Register

Find opslagsord

Kapitel 3 - Planlægningen af rejsen til Øst Berlin og Vest Berlin i 1987, hvor muren var

Fodgængersignaler

Ampelmännchen (dansk: ~ Små trafiklysmænd) er navnet på det symbol – den "mand" – der vises i trafiklysene ved fodgængerovergangene i det tidligere DDR. Det røde Ampelmännchen rækker armene ud og signalerer "stå". Det grønne tager et skridt og signalerer "gå".

Symbolet blev udviklet i 1961 af trafikpsykologen Karl Peglau. Han mente, at folk ville reagere bedre på trafiksignalerne, hvis de blev mødt af en venlig figur frem for de traditionelle farvede lys. Formen på Ampelmännchen er standardiseret og minder grundlæggende om dem, man ser i andre lande. Før Tysklands genforening anvendtes dog vidt forskellige symboler i Vesttyskland og DDR, bl.a. bar DDR's Ampelmännchen en hat. Senere blev Ampelmännchen en karakter i et tv-program i DDR, der blev brugt til køreundervisning.

Efter Tysklands genforening i 1990, var der forslag om at standardisere alle trafiksignaler, hvilket førte til krav om at bevare den østtyske Ampelmännchen. Efterhånden blev den et symbol på den østtyske nostalgiske bevægelse, kaldet Ostalgie, ligesom den i dag er et yndet motiv på souvenirs. Man valgte at beholde Ampelmännchen, og indførte sågar figuren i fodgængerovergange i det tidligere Vestberlin. Byer som Saarbrücken og Heidelberg har senere kopieret designet, og i 2004 lancerede Zwickau det kvindelige modstykke; "Ampelfrau".

<https://da.wikipedia.org/wiki/Ampelmännchen>

Beslægtede opslagsord

Træk beslægtede opslagsord hertil

Register

Find opslagsord

Kapitel 10 - "Klinke skårene" mellem de to bydelsbefolkninger

Førerbunkeren

Førerbunkeren (tysk Führerbunker) var under 2. verdenskrig et stort tilflugtsanlæg i tilknytning til Rigskanselliet i Berlin. Den var bygget specielt for at beskytte Adolf Hitler og hans nærmeste medarbejdere, og det var i dette anlæg, Hitler tilbragte sine sidste dage og begik selvmord 30. april 1945.

Anlægget var stort, med soverum, opholds- og spiserum og kontorer for dele af partieliten og andre nøglepersoner. Det øvre af de to niveauer lå omkring 8,2 meter under jorden, og under dette var et niveau, hvor Hitlers personlige område befandt sig. Dette bestod af 17 små rum, og ud over Hitler opholdt blandt andre Eva Braun, Joseph Goebbels med familie og Ludwig Stumpfegger sig dér.

Der var adgang til bunkeren både fra den nye kancellibygning og fra kancellihaven.

<https://da.wikipedia.org/wiki/F%C3%B8rerbunkeren>

Beslægtede opslagsord

Træk beslægtede opslagsord hertil

Register

Kapitel 14 - Hvad er der ellers sket i Berlin? Hvad har overlevet Berlinmurens fald?

Görings luftwaffe ministeriums

På hjørnet af Wilhelm Strasse og Leipziger strasse står bygningen, som er Görings Luftwaffe ministerium. Huset blev bygget 1935/36 af arkitekt Sagebiel. Det er enormt og rummer 2000 kontorer fordelt på imponerende 56.000 m². Dengang var det Berlins største kontorbygning og det er i dag sammenligneligt med som Detlev-Rohwedder-Haus og rummer det tyske Finansministerium.

Her er et link til yderligere information, det er fra den tyske wikipedia og er på tysk.

<https://de.wikipedia.org/wiki/Reichsluftfahrtministerium>

Beslægtede opslagsord

Træk beslægtede opslagsord hertil

Register

Find opslagsord

Kapitel 14 - Hvad er der ellers sket i Berlin? Hvad har overlevet Berlinmurens

Jerntæppet

Jerntæppet var betegnelsen for grænsen mellem Øst- og Vesteuropa under den kolde krig. Politisk blev ordet brugt af Winston Churchill i en tale 5. marts 1946 i Fulton i Missouri: Fulton Tæppet.

Tæppet var et bredt bælte med pigtrådshegn og landminer, som delte Europa fra slutningen af 2. verdenskrig til kommunismens fald i 1989. Vesteuropa var knyttet til USA, mens Østeuropa var knyttet til Sovjetunionen. Tæppet delte Europa i kapitalisme og kommunisme.

<https://da.wikipedia.org/wiki/Jernt%C3%A6ppet>

Beslægtede opslagsord

Træk beslægtede opslagsord hertil

Nefertiti-busten

Nefertiti Nefertiit eller Nofretete (ca. 1370 f.Kr. – ca. 1330 f.Kr.) var en ægyptisk dronning, som regerede fra 1353 f.Kr.-1336 f.Kr. og den vigtigste hustru til Farao Akhenaton (som tidligere blev opkaldt efter sin slægt Amenhotep IV). Nefertiti var Mor til Farao Tutankhamon. Hendes navn betyder "Det perfekte". En buste af Nefertiti er nu i Berlin.

Hun støttede sin mands religiøse revolution, troen på én gud (monoteisme) i stedet for solguden Aton. Det bragte parret i modvind i modsætning til Amons tilhængere, der dyrkede flere guder med Amon i spidsen. Flere templer lukkede under Aton, og navne blev fjernet fra templer, gravkamre og monumenter. Også kunsten ændrede sig efter regentparrets generelle politik. Kunstnere skulle skabe det, de så, og ikke som tidligere, hvor de skulle fremstille det formelle. Nefertiti havde seks døtre:

<https://da.wikipedia.org/wiki/Nefertiti>

Beslægtede opslagsord

Træk beslægtede opslagsord hertil

Palasthotel i Østberlin

Palasthotel er et hotel, der tilhørte Interhotel- chain og beliggende i Mitte- distriktet i Berlin , ved Karl-Liebknecht-Straße 5, lige bag Berliner Dom og tæt på floden Spree . [1] Det blev bygget på et design af Ferenc Kiss mellem 1976 og 1979. [2] Hotellet havde 600 værelser med 1.000 senge og en konferencesal med ca. 2.000 pladser. Det var lukket for alle østtyske gæster, da man måtte betale i en hård valuta i stedet for det lokale østtyske mark . Mellem 1990 og 1992 var hotellet ejet af Interhotel AG . I 1992 blev hotellet omdøbt til Radisson SAS Berlin . Den lukkede den 1. december 2000 på grund af asbest, der blev brugt i konstruktionen. Det blev revet [3] for at gøre plads til den nye DomAquaree , der huser et hotel i Radisson Blu- gruppen og blev åbnet i 2003. [1]

Hotellet må ikke forveksles med det originale Palasthotel bygget af Ludwig Heim på Leipziger Platz fra 1892 til 1893, som blev ødelagt under den anden verdenskrig.

- Palasthotel var en vigtig del af Stasi- overvågningen af alle udlændinge, der kom ind i DDR . På alle tidspunkter var der fire Stasi-officerer ansat i overvågningen af hotellet. Ved hjælp af kameraer og mikrofoner holdt de receptionen, elevatorer, korridorer og flere værelser under streng overvågning. 25-30 værelser på hotellet var teknisk udstyret, så nødvendig overvågning af især "interessante" gæster kunne finde sted. Video- og koniske optagelser blev placeret i "Stasi-suite"; værelse 51.01 / 51.03 på femte sal. [4]

- På otte etage, værelse 80.26 / 80.27, var Herbert Rübbers kontor . Herfra udførte han sit arbejde; organisering af handel mellem DDR og vest. [4] Han blev fundet død på det samme hotel i maj 1989. [5]

- Det blev omtalt som "Valuta-hotel" og "Stasi-nest". [2]

- Det blev brugt af de førende figurer i SED og til at modtage fornemme gæster fra udlandet. [6]

- Berømte gæster inkluderer: Karl-Eduard von Schnitzler , Alexander Schalck-Golodkowski , Udo Lindenberg , U2 , Bruce Springsteen , Katja Epstein [7] og det britiske rockband Barclay James Harvest, da de udførte deres "Glasnost" -koncert på Treptower Park i East Berlin den 14. juli 1987.

- Hotellet spiller en vigtig rolle i den tyske roman "Wie es leuchtet" (Fischer 2004) af Thomas Brussig .

- Der henvises til Palasthotel i U2-dokumentaren "Fra The Sky Down". Bandet forblev på hotellet under optagelsen af Achtung Baby i slutningen af 1990. Bono beskrev hotellet som en "festival med brunt ... hvilket betyder, at alt på hotellet var brunt. Brunt tæppe, brune knapper på stereoanlægget. Men jeg kiggede ude på en smuk katedral, det var rart. Fra det brune rum, i det brune hotel ".

Ovenstående er en oversættelse af den engelske tekst fra dette link.

<https://en.wikipedia.org/wiki/Palasthotel>

Radioavisen

Radioavisen, siden lanceringen som Pressens Radioavis i 1926 et af de mest betydningsfulde nyhedsmedier i Danmark i kraft af udbredelse og troværdighed. Den første nyhedsudsendelse i dansk radio fandt sted i 1923, da journalist ved Politiken Svend Carstensen (1898-1977) oplæste en løbeseddel, der vedrørte Landmandsbankens krak året forinden. Carstensen, der var redaktør på Pressens Radioavis 1926-39, arbejdede ved en af de private radioer, der opererede før etableringen af Statsradiofonien, det senere Danmarks Radio. Carstensens "radioavis" blev hurtigt fulgt op af faste nyhedsudsendelser på de øvrige stationer, hvor andre dagblade stod for nyhederne. Konkurrencen mellem dagbladene ophørte, da Statsradiofonien i 1925 afløste de private radioer. Dagbladene sikrede sig dog fortsat magt over radioens nyhedsformidling gennem Pressens Radioavis fra 1926, som udsendtes af Statsradiofonien, men blev redigeret af repræsentanter for dagspressen. På den måde undgik dagbladene en uønsket konkurrence fra det nye medium. I begyndelsen bestod Radioavisen især af kortfattede aftenudsendelser med oplæsning af telegrammer fra Ritzaus Bureau.

Den tilsyneladende objektivitet, som Radioavisen havde i kraft af de ukommenterede rånyheder, kom på en hård prøve i forbindelse med den politiske udvikling i 1930'erne, da en række udenrigspolitiske oversigter blev kritiseret for at være partiske. Konflikterne kulminerede i 1939 med en ændring i Radioavisens bestyrelse og med ansættelse af en ansvarshavende chefredaktør, Niels Grunnet, der indtil 1971 kom til at præge Radioavisen både som redaktør og oplæser.

I 1964 overtog Danmarks Radio (DR) redigering og drift af Radioavisen og oprettede samtidig TV-Avisen (fra 1965). Radioavisen er fortsat Danmarks mest udbredte nyhedsmedie med mere end to millioner daglige lyttere, og den er siden 1998 blevet produceret i et tværmedialt redaktionsmiljø, der også omfatter TV-Avisen og en række nyheds-, aktualitets- og magasinprogrammer på både radio, tv og internet.

[http://denstoredanske.dk/Samfund, jura og politik/Massemedier/Radio generelt/Radioavisen](http://denstoredanske.dk/Samfund,_jura_og_politik/Massemedier/Radio_generelt/Radioavisen)

Beslægtede opslagsord

Træk beslægtede opslagsord hertil

Register

Find opslagsord

Kapitel 2 - Da Berlinmuren blev bygget.

Stasi rede

Ministerium für Staatssicherheit, fork. MfS (dansk: Ministeriet for Statsikkerhed), i folkemunde også kendt som Stasi (afledt af Staatssich den primære sikkerheds- og efterretningstjeneste samt undersøgelsesor "politiske forbrydelser" i DDR (Østtyskland). I de første år anvendtes betegnelsen Staatssicherheitsdienst. Wilhelm Zaisser var den første M Staatssicherheit, mens Erich Mielke besad posten fra 1957 til kommunist fald i 1989.

<https://da.wikipedia.org/wiki/Stasi>

Beslægtede opslagsord

Træk beslægtede opslagsord hertil

Register

Find opslagsord

Kapitel 15 - Til efter tanke

Staatsrat der DDR

Staatsrat, formelt Staatsrat der DDR, var det højeste politiske organ i DDR. Gennem en ændring af landets forfatning i 1960 blev rådet de jure landets kollektive ledelse, om end formanden for rådet de facto var statsoverhoved. Resten af rådets medlemmer havde praktisk talt ingen indflydelse, og i forhold til diplomatiet var den kollektive ledelse problematisk.

Rådet bestod af formanden, dennes næstformænd, en sekretær og 16 menige medlemmer. Medlemmerne blev alle valgt af Volkskammer for fem år. Ifølge paragrafferne 66-75 i landets forfatning indebar Staatsrats officielle forpligtelser at udskrive valg til Volkskammer, at udpege medlemmer til sikkerhedsrådet Nationale Verteidigungsrat samt at give benådninger og amnestier, ratificere traktater og uddele hædersbevisninger. Endelig stod Ministerrat til ansvar over for Statsraat.

Efter det første (og sidste) frie valg til Volkskammer 5. april 1990 ændrede Volkskammer forfatningen, således at paragraf 66-75 røg ud, hvorved Staatsrat blev afskaffet. Posten som statsoverhoved blev overtaget af formanden for Volkskammer, Sabine Bergmann-Pohl.

<https://da.wikipedia.org/wiki/Staatsrat>

Beslægtede opslagsord

Træk beslægtede opslagsord hertil

Trabanter

Trabant er et bilmærke, der blev produceret i det nu forhenværende DDR.

Fra 1957 til 1991 blev der produceret lidt over tre millioner eksemplarer af den lille, yderst spartansk udstyrede bil med en to-cylindret totaktsmotor på 600 cm³, der ydede 26 Hestekræfter. I samme periode undergik vognen mange ændringer og tekniske forbedringer.

Den helt overvejende del af produktionen gik til at forsyne det østtyske hjemmemarked, hvor en almindelig DDR-familie kunne vente op til flere måneder at få et eksemplar af bilen.

<https://da.wikipedia.org/wiki/Trabant>

Beslægtede opslagsord

Træk beslægtede opslagsord hertil

Register

Find opslagsord

Kapitel 5 - I Østberlin

Treuhand organisationen

Treuhandanstalt, eller bare Treuhand, var en institution ejet af den tyske stat, der havde til opgave at privatisere eller afvikle de statsligt ejede folkeselskaber (VEB) i det tidligere DDR efter Tysklands genforening. Selskabet virkede i 1990-94.

Treuhandanstalt var et stort projekt, hvor den tyske stat skulle omstrukturere erhvervslivet i det tidligere DDR. Treuhandanstalt blev etableret ved den lov (Gesetz zur Privatisierung und Reorganisation des volkseigenen Vermögens (Treuhandgesetz)), som DDR's parlament, Volkskammer, vedtog 1990 i forbindelse med aftalerne om Tysklands genforening.

Treuhandanstalt havde til opgave at privatisere eller afvikle omkring 8.500 virksomheder med over fire millioner medarbejdere i det tidligere DDR, herunder også 2,4 millioner hektar landbrugsjord og skove. DDR-virksomhederne var ofte ikke konkurrencedygtige i forhold til vestlige og vesttyske virksomheder, hvorfor en række virksomheder ikke kunne privatiseres, men i stedet måtte afvikles. Som følge af de betydelige omvæltninger, der førte til nedlæggelse af arbejdspladser i det tidligere DDR, var Treuhandanstalt udsat for kritik fra flere sider.

Afvklingen af DDR-virksomheder blev afsluttet i 1994, og fra nytår 1995 skiftede Treuhandanstalt derfor navn til Bundesanstalt für vereinigungsbedingte Sonderausgaben.

<https://da.wikipedia.org/wiki/Treuhandanstalt>

Zonegrænen

Den indre tyske grænse (tysk: innerdeutsche Grenze eller deutsch-deutsche Grenze, oprindeligt også Zonengrenze) var grænsen mellem den Tyske Demokratiske Republik (DDR, Østtyskland) og Forbundsrepublikken Tyskland (BRD, Vesttyskland) 1949-1990. Grænsen var 1.393 kilometer lang og løb fra Østersøen til Tjekkoslaviet, ikke medregnet den lignende, men fysisk adskilte Berlinmur.

Den blev formelt oprettet den 1. juli 1945 som grænsen mellem de vestlige og sovjetiske besættelseszoner af det tidligere Nazi-tyskland. På den østlige side blev den gjort til en af verdens stærkest befæstede grænser, som udgjordes af en kontinuerlig linje af høje metalhegn og mure, pigtråd, alarmer, anti-køretøjsgrøfter, vagttårne, automatiske fælder og minefelter. Den blev patruljeret af 50.000 bevæbnede DDR vagter, som stod overfor titusinder af vesttyske, britiske og amerikanske vagter og soldater. I baglandet bag grænsen var der mere end en million NATO- og Warszawapagt-tropper. Grænsen var en fysisk manifestation af Winston Churchills metaforiske jerntæppe, der adskilte de sovjetiske og vestlige blokke under Den kolde krig. Den markerede grænsen mellem to ideologiske systemer - demokratisk kapitalisme og et-parti kommunisme. Fæstningsværkerne blev bygget af Østtyskland i faser fra 1952 til slutningen af 1980'erne, for at stoppe den storstilede emigration af østtyske borgere til Vesten, hvoraf omkring 1.000 siges at være døde under forsøg på at krydse den i løbet af sin 45-årige eksistens. Den forårsagede udbredte økonomiske og sociale forstyrrelser på begge sider; østtyskere, der boede i regionen blev især ramt af drakoniske restriktioner. Den bedre kendte Berlinmur var en fysisk adskilt, mindre omfattende, og meget kortere grænsebarriere omkring Vestberlin, mere end 155 kilometer øst for den indre tyske grænse (Berlin blevet tilsvarende delt mellem de fire magter efter Anden Verdenskrig, trods det at hele byen var i den sovjetiske zone, således at der skabes en enklave af kapitalisme omgivet af det kommunistiske øst). Den 9. november 1989 annoncerede den østtyske regering åbningen af Berlinmuren og den indre tyske grænse. I løbet af de følgende dage strømmede millioner af østtyskere til Vesten på besøg. Hundredtusinder flyttede permanent til Vesten i de følgende måneder, efterhånden som flere grænseovergange blev åbnet, og bånd mellem lokalsamfund, som havde været splittet længe, blev genetableret, da grænsekontrollen blev reduceret til en overfladisk formalitet. Den indre tyske grænse blev først helt opgivet den 1. juli 1990, nøjagtig 45 år på dagen siden sin oprettelse, og kun tre måneder før Tysklands genforening formelt sluttede Tysklands deling.

https://da.wikipedia.org/wiki/Indre_tyske_gr%C3%A6nse

Beslægtede opslagsord

Træk beslægtede opslagsord hertil

Register

Find opslagsord

Kapitel 1 - Idéen til at fortælle om rejsen. ”Jamen! Det ved jeg og min familie, da langt i